

Затверджено:
на засіданні кафедри трудового,
екологічного та аграрного права,
протокол № 2 від 31 серпня 2020 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ ТА
ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.

Тема 1. Конституційно-правові засади охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки Конституційні засади охорони довкілля.

Практичний аспект дотримання конституційних засад охорони довкілля. Забезпечення конституційного права людини і громадянина на безпечне довкілля. Юридичні критерії безпеки навколишнього природного середовища. Конституційні засади екологічного інформаційного забезпечення. Конституційні засади формування та збереження національної екомережі. Конституційно-правові засади формування поняття «екологічної держави» в Україні. Забезпечення сталого розвитку як конституційний обов'язок держави. Пріоритети екологічної політики України в умовах збройного конфлікту: проблеми законодавчого закріплення.

Тема 2. Конституційно-правові засади використання природних ресурсів

Правові аспекти використання навколишнього природного середовища. Актуальні проблеми здійснення конституційного права на загальне природокористування. Особливості права загального природокористування та його правові гарантії. Законодавчі проблеми забезпечення права загального природокористування. Гарантії реалізації права загального землекористування громадян. Правове регулювання загального використання лісових ресурсів в Україні. Правові аспекти визначення права загального користування надрами. Підстави та порядок припинення, зупинення і зміни права природокористування за законодавством України.

Тема 3. Конституційно-правові засади власності на природні ресурси

Загальна характеристика стану національного законодавства щодо права власності Українського народу. Проблемні питання реалізації права власності Українського народу на природні ресурси. Проблеми правового регулювання захисту права власності Українського народу. Особливості здійснення правової

охорони права власності Українського народу на землю. Матеріальне і процесуальне значення норм Конституції України в судовому захисті права власності Українського народу. Розвиток сучасної правничої думки про право б власності на природні ресурси та комплекси в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА.

Тема 4. Конституційні екологічні права та обов'язки громадян

Екологічні права людини в національній і міжнародній правовій доктрині. Основні засади класифікації екологічних прав та обов'язків людини і громадянина. Класифікація екологічних прав і обов'язків громадян України. Теоретико-концептуальні проблеми екологічних прав громадян в Україні та країнах-членах ЄС. Деякі особливості кореляції екологічних природних прав та обов'язків. Правова природа конституційних екологічних прав. Загальні засади припинення прав громадян щодо природних об'єктів. Конституційні засади припинення прав громадян щодо природних об'єктів. Перспективи розвитку законодавства, що регулює припинення прав громадян щодо природних об'єктів. Реалізація деяких конституційних положень у сфері забезпечення екологічних прав громадян.

Тема 5. Повноваження Верховної Ради України у сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів

Конституційні та інші повноваження ВРУ у сфері охорони довкілля і використання природних ресурсів. Загальні умови і порядок введення та припинення дії надзвичайного стану. Порядок розгляду ВРУ питань про затвердження указів Президента України про введення надзвичайного стану. Порядок затвердження, відхилення ВРУ указів Президента України про введення надзвичайного стану. Підстави та порядок оголошення окремої місцевості зоною надзвичайної екологічної ситуації, зміна меж території зазначеної зони. Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи: правова основа роботи, предмет відання, склад, напрями діяльності.

Тема 6. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів

Конституційні та інші повноваження КМУ у сфері охорони довкілля і використання природних ресурсів. Компетенція КМУ у сфері охорони навколишнього природного середовища та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до Закону України «Про Кабінет Міністрів України».

Компетенція інших центральних органів виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів: Міністерства екології та природних ресурсів України; Міністерства аграрної політики та продовольства України; Державної екологічної інспекції.

Тема 7. Повноваження Президента України у сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів Конституційні повноваження

Президента України у сфері охорони довкілля і використання природних ресурсів. Президент України як суб'єкт державної екологічної політики. Аналіз указів та розпоряджень Президента 7 України у сфері охорони довкілля і використання природних ресурсів (кожен студент аналізує інший указ та розпорядження).

Тема 8. Повноваження органів АРК та місцевого самоврядування у сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів

Конституційні та інші повноваження органів АРК у сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів. Місцеве самоврядування і охорона навколишнього природного середовища. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері охорони навколишнього природного середовища. Роль місцевого самоврядування в створенні ефективних механізмів реалізації конституційного права людини і громадянина на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Вплив органів місцевого самоврядування на покращення екологічної ситуації в регіоні. Напрями правого регулювання екологічних відносин в контексті політики децентралізації влади. Аналіз Програми охорони навколишнього природного середовища міста ІваноФранківська на 2016-2020 роки.

Тема 9. Конституційно-правові засади охорони довкілля та використання природних ресурсів у деяких країнах ЄС

Правові основи природокористування та охорони навколишнього природного середовища у деяких країнах Європи: захист державою екологічних прав; право власності на природні ресурси. Управління природокористуванням і охороною навколишнього середовища в: Німеччині; Франції; Швейцарії. Державно-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища в Україні і Польщі: порівняльний аналіз.